

ĐÁP ÁN THAM KHẢO
KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN: NGỮ VĂN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TỈNH HÀ TĨNH

I. ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)

Câu 1: Theo đoạn trích, “Có ai khen con đẹp; “Ai bảo con ngoan” con nên cảm ơn, quên lời khen ấy đi và cố gắng ngoan hiền hơn nữa.

Câu 2: Trong dòng thơ “Với người đang oằn lưng vì nỗi khổ. Con hãy đến bên và kê vai gánh giúp”, các từ ngữ chỉ hành động mà cha mong muốn con làm khi người khác gặp khó khăn: đến bên, kê vai, giúp.

Câu 3: Tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong các dòng thơ:

+ Nhấn mạnh những việc làm người con cần thực hiện sau mỗi lần có người chìa tay và xin con một đồng.

+ Thể hiện bài học quý giá về cách ứng xử, sự sẻ chia mà người cha dạy bảo đứa con của mình.

Câu 4: Nội dung: điều người cha muốn nhắn gửi tới người con rằng ta cần phải biết đồng cảm, cảm thông tới nỗi đau của người khác.

II. LÀM VĂN (7,0 ĐIỂM)

Câu 1:

1. Mở đoạn

- Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: ý nghĩa sự sẻ chia của con người trong cuộc sống.

2. Thân đoạn

- Giải thích sự sẻ chia: sẵn sàng san sẻ với mọi người niềm vui, nỗi buồn. Khi thấy người khác rơi vào hoàn cảnh khó khăn sẵn sàng dang tay giúp đỡ mà không màng tư lợi. Bên cạnh đó, sự sẻ chia còn là việc khi con người có một cuộc sống đủ đầy, chúng ta biết rung cảm, giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn hơn để cho xã hội ngày càng tốt đẹp.

- Ý nghĩa sự sẻ chia của con người trong cuộc sống:
- + Khi chúng ta sẻ chia với người khác sẽ khiến cho người đó cảm thấy thoải mái, tốt hơn, những năng lượng tiêu cực sẽ dần giảm bớt đi.
- + Những mảng đời gặp những khó khăn, khi họ được sẻ chia, giúp đỡ, cuộc sống của họ phần nào cũng trở nên tốt đẹp hơn, làm xoa dịu, giảm bớt nỗi đau của họ, xã hội cũng sẽ phát triển đẹp đẽ, vững mạnh hơn.
- + Khi chúng ta sẻ chia, san sẻ với mọi người trong cuộc sống, chúng ta sẽ nhận lại tình yêu thương, sự tôn trọng của mọi người, cuộc sống này sẽ trở nên vui vẻ và hạnh phúc hơn.
- + Mỗi người biết chia sẻ, yêu thương, giúp đỡ người khác sẽ góp phần làm cho xã hội này giàu tình cảm hơn, phát triển văn minh hơn.
- Bàn luận mở rộng:
- + Trong xã hội vẫn có không ít người có tính ích kỷ, nhỏ nhen, chỉ biết đến bản thân mình mà không cần suy nghĩ cho người khác, lại có những người vô cảm mặc kệ nỗi đau của đồng loại,... Chúng ta cần phê phán, chỉ trích những thành phần đó trong xã hội.
- HS đưa ra dẫn chứng phù hợp.

3. Kết đoạn

- Khái quát lại lần nữa ý nghĩa của sự sẻ chia của con người trong cuộc sống.
- Liên hệ bản thân, rút ra bài học.

Câu 2:

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Nguyễn Quang Sáng, tác phẩm Chiếc lược ngà.
- Giới thiệu khái quát nhân vật anh Sáu thông qua đoạn trích.

2. Thân bài

- Anh Sáu ở chiến trường không nguôi nhớ thương con, ân hận vì đã trót đánh con bé.

- Anh dồn tất cả tình yêu con để tự tay làm chiếc lược ngà xinh xắn tặng con như lời anh đã hứa lúc chia tay.
- Sóng lưng chiếc lược được anh khắc tỉ mỉ dòng chữ “Yêu nhớ tặng Thu con của ba” → thể hiện tình cảm yêu thương con anh dành chọn gửi gắm vào chiếc lược.
- Anh hi sinh khi chưa kịp gặp con và trao lược cho con.
- Trước khi chết, anh Sáu vẫn cố dồn chút sức lực cuối cùng để gửi lại chiếc lược, nhờ trao tận tay cho con gái anh → phút cuối đời, anh vẫn chỉ nhớ đến đứa con bé bỏng của mình
- Ý nghĩa của hình ảnh chiếc lược ngà:
 - + Là cầu nối giữa hai cha con ông Sáu.
 - + Tượng trưng cho tình cha con bất tử.
- => Chiếc lược ngà chính là tình yêu thương, nỗi ân hận và sự nhung nhớ mà ông Sáu dành cho bé Thu. Đó là tín vật tượng trưng cho tình phụ tử thiêng liêng, là lời hứa mà ông chưa thể thực hiện trọn vẹn cho con, và nó cũng là minh chứng cho tình yêu con vẫn sống mãi của ông.
- Đặc sắc nghệ thuật:
 - + Tình huống truyện hấp dẫn, lối kể tự nhiên.
 - + Câu chuyện được kể một cách chân thực, khách quan khi tác giả lựa chọn ngôi kể thứ nhất đặt vào nhân vật bác Ba - người đồng đội của ông Sáu.
 - + Nghệ thuật miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật tinh tế.
 - + Ngôn ngữ sử dụng đậm chất địa phương Nam Bộ, nổi bật sự mộc mạc, tình cảm.

3. Kết bài

- Đưa ra kết luận về tác phẩm.
- Cảm nhận của em về nhân vật anh Sáu.